

[View the original article](#)

فراتر از خبر

دو دهه بعد؛ از زمان قتل پوليتکوفسکایا «تغییر چندانى در روسیه رخ نداده است»

راديو اروپای آزاد/راديو آزادی

۱۴۰۵/مهر/۱۷

پوليتکوفسکایا، که برای روزنامه مستقل «نوویا گازتا» کار می‌کرد، هفتم اکتبر ۲۰۰۶ در آپارتمانش در مسکو هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد

دو دهه پس از قتل آنا پوليتکوفسکایا، خبرنگار پیگیر تحقیقی که بی‌رحمی جنگ روسیه در چچن را افشا کرد و مستند ساخت که ولادیمیر پوتین چگونه دموکراسی را در روسیه محدود کرده است، دخترش ورا می‌گوید در فضای سیاسی این کشور تغییر چندانى رخ نداده است.

او در گفت‌وگو با بخش روسی راديو اروپای آزاد/راديو آزادی، در بیستمین سالگرد قتل فجیع پوليتکوفسکایا در هفتم اکتبر ۲۰۰۶، گفت مردم به مادرش می‌گفتند: «تو اغراق می‌کنی. همه چیز را تاریک می‌بینی».

ورا افزود: «حالا هم همان وضعیت است، فقط شکاف خیلی عمیق‌تر شده. همه چیز حتی در مقایسه با آنچه او بیش از ۲۰ سال پیش پیش‌بینی می‌کرد، بسیار آشکارتر و حادث‌تر شده است».

پولیتکوفسکایا، که برای روزنامه مستقل «نووایا گازتا» کار می‌کرد، در آپارتمانش در مسکو هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. این تیراندازی در روز تولد ولادیمیر پوتین رخ داد و همین موضوع گمانه‌زنی‌هایی را برانگیخت که این قتل قرار بوده «هدیه‌ای» برای رئیس‌جمهور باشد.

سرگئی خادژی‌کوربانوف، افسر سابق پلیس روسیه، که اتهام‌ها را رد می‌کرد، به دلیل نقش داشتن در سازماندهی این ترور به ۲۰ سال زندان محکوم شد، اما پس از شرکت در تهاجم تمام‌عیار و جاری مسکو به اوکراین، در سال ۲۰۲۳ **از سوی پوتین عفو شد**.

دو تبعه اهل جمهوری چچن در منطقه قفقاز شمالی روسیه، رستم محمودوف و لوم-علی گایتوکایف، نیز بعدتر به حبس ابد محکوم شدند؛ هیئت منصفه، محمودوف را به شلیک به پولیتکوفسکایا مجرم شناخت و گایتوکایف به سازماندهی این ترور محکوم شد. گایتوکایف بعدها در زندان جان باخت.

متهم دیگری در این پرونده، دنیس پاولیچنکوف، افسر سابق پلیس مسکو، پس از اعتراف به سازماندهی عملیات تحت نظر گرفتن پولیتکوفسکایا پیش از قتلش، به ۱۱ سال زندان محکوم شد.

بیشتر در این باره:

گزارش اداره اطلاعات ملی آمریکا از ترورهای سیاسی
حکومت پوتین

شش روزنامه‌نگار و همکار «نووایا گازتا» – ایگور دومنیکوف (۲۰۰۰)، یوری شچکوشیخین (۲۰۰۳)، پولیتکوفسکایا (۲۰۰۶)، آناستازیا بابورووا (۲۰۰۹)، استانیسلاو مارک洛夫 (۲۰۰۹) و ناتالیا استمیرووا (۲۰۰۹) – در حملاتی کشته شده‌اند که این روزنامه و فعالان حقوق بشر می‌گویند تلافی‌جویی به خاطر فعالیت حرفه‌ای آنان بوده است.

از زمان مرگ پولیتکوفسکایا، مقام‌های روسیه به تدریج ابزارهای قانونی مورد استفاده برای مجازات مخالفان، سانسور رسانه‌های مستقل، تعطیل کردن گروه‌های جامعه مدنی و خاموش کردن نمایندگان مخالف را گسترش داده‌اند.

از جمله این اقدامات می‌توان به قانون «عامل خارجی» اشاره کرد که افراد و گروه‌های دریافت‌کننده منابع مالی خارجی را مجازات می‌کند، و همچنین قانون «سازمان‌های نامطلوب» که فعالیت سازمان‌های خارجی، به‌زعم حکومت، تهدیدکننده امنیت ملی را ممنوع می‌کند و همکاری، ارتباط یا کمک مالی به چنین نهادهایی را جرم‌انگاری می‌کند.

ورا پولیتکوفسکایا که اکنون در مکانی نامعلوم در خارج از کشور زندگی می‌کند، گفت چنین اقداماتی دقیقاً همان چیزی است که گزارش‌های مادرش در پی افشای آن بود.

او گفت: «در اصل، موضوع اصلی کار مادرم روایت زندگی مردم عادی بود؛ و این‌که چگونه آن انسان معمولی زیر چرخ نظام سیاسی و نظامی له می‌شد... مادرم آن زمان شاهد همین وضعیت بود و درباره‌اش سخن می‌گفت. او به‌نوعی، زودتر از همه، دوردست‌ها را می‌دید. و مردم حرفش را باور نمی‌کردند».

آنا پولیتکوفسکایا در سال ۱۹۵۸ در نیویورک، در خانواده یک دیپلمات شوروی اهل اوکراین، به دنیا آمد. او جوایز متعدد روسی و بین‌المللی دریافت کرد، از جمله جایزه جهانی عفو بین‌الملل برای روزنامه‌نگاری حقوق بشر در سال ۲۰۰۱، جایزه آزادی نگارش «پن» در سال ۲۰۰۲ و جایزه اولاف پالمه در سال ۲۰۰۴. او در سال ۲۰۰۷ نخستین فردی شد که پس از مرگش جایزه جهانی آزادی مطبوعات یونسکو/گی‌یرمو کانو را دریافت کرد.

این مطلب بخشی از:

گزیده‌هایی از رادیو آزادی

فراتر از خبر

بایگانی

جهان

© ۲۰۲۶ تمام حقوق این وبسایت، بر اساس مقررات کپی‌رایت، برای رادیو فردا محفوظ است.